

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

§. I. Vt quisque contentus sit esse id quod est, id sibi persuadeat, à Deo sic
se in orbe constitutum sicuti est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

ditioni suæ acquiescat, statuque, quem in hâc vitâ occupat, contentus viuat. Hoc ut consequar, illud secundò demonstrandum est, optimum, vnumquemque habere à Deo statum; commodissimum, inquam & aptissimum, quo quisque saluti suæ, diuinoque honori possit consulere.

§. I.

Vt quisque contentus sit esse id quod est, id sibi persuadeat, à Deo sic se in orbe constitutum, sicuti est.

PLenum æquor tenuimus adhuc; contrahamus si placet vela, & ex alto descendentes, legamus posthâc littora; imò terram subeuntes, fluminum crepidines & æstuaria conscendamus. Immensum inquam Diuinæ Prudentiæ pelagus vt cumque permeauimus, industriamque, quam orbis vniuersitati regenda adhibet prudens Deus, quantū humanarum ratiocinationum fert imbecillitas conspeximus: tempus est ut tandem ad singula particulatim spectanda descendamus, sic ut ingentem illam Scientiam Dei, non tantū in toto terrarum orbe digerendo & dirigendo impensam admiremur, verū etiam cum summâ animi demissione & stupore, illud cum Davide dicamus *mirabilis facta est scientia tua ex me.* Tu igitur attende ô homo, & Deum obstupesce.

Tantam curam gerit Deus vniuerscuis que hominis, quam vniuersi. Quod quidem ordine ut faciamus, hoc certum ratumque nobis esse debet, eandem prorsus curam de minimâ re Deum gerere, quām de maximâ; neque minùs mendicabulo attendere, quām Regi potentissimo; denique ut verbo absoluam, non minori stare studiō hominis vnius, quām totius vniuersitati gubernationem. Dei oraculum est, illud Sapientis, *Pusillum dicit magnum ipse fecit, dicit equaliter est illi cura de omnibus.* Quid enim? certè si ut ante à me demonstratum est, 1. omnia & singula verbo virtutis eius sint condita: 2. si ab eius ore, id est, sanctissimâ voluntate, adhuc modò per singula momenta dependeant. 3. si omnia eiusdem sint pretij Deo comparata; nam ut recte Isaías. *Omnes gentes quasi non sint coram te, dicit tanquam nihilum dicit inane reputati sunt:* 4. si singuli, quotquot sumus, Diuino honori, quem

quem sibi in omni opere præfixum habet Deus, promouendo possimus subseruire: 5. cum æquè facile ei sit totam disponere vniuersitatē rerum, quām quæ ad vnum dumtaxat spectant hominem conformare: 6. si æquè magnā industriā opus sit, vt de vnicō homine dēcernat, quām de vniuerso: 7. Denique, si ipsā totius vniuersitatis recta dispositio, ab vnius hominis concinnā rectāque ordinatione dependeat, quæ quidem omnia præcedentibus tractatibus fusiū sumus executi: hæc, inquam, omnia si vera sunt, vt sunt verissima; sane nulli posthac dubiū esse potest, quin eadem de minimā re, quæ de omnibus, Diuinæ Menti sit curatio. Eadem dico, non æqualis tantū: cūm hæc curare non possit aut disponere, nisi & de illis iudicium ferat, & decernat. Sic nempe ideam, de præclarâ quam mente concipit picturâ, figurare sibi non potest pictor, nisi omnium quas penicillo producaturus est imaginum, locum, situm magnitudinemque conceperit, & designarit. Neque cum manum admouet tabulæ minūs ei curandum est de minimā rei effigie, ne nimis exilis sit, nimisq[ue] humilis, ne obscura nimis diluteque expressa, quām de præclarissimarum, quasque oculis maximè vult patere, imaginum formis & figuris, vna enim effigies, etiam obscuritate suâ, splendorem dat roti operi, & proportionem tribuit perspectiua.

*In mō &
eandem.*

3. Illud itaque cūm sic mecum statui, tum verò oculos mentis ad me reflecto; illudque accuratè peruoluo, quid tandem de me ipso possim conqueri? aut quid velle possim esse, præter id quod sum? aut quem tandem alium in hoc mundo situm, statumue, præter eum quem mihi natura dedit, sapienter & ratione possim exoptare? sapienter inquam; nam stulte præterque rationem, nihil non optamus. Antiquum id est naturæ vitium, nunquam se ipsā contentam viuere, sibique per vota nunquam complenda, præsentis vitæ delectationem inuidere, imò & eripere.

*Itaque ne
vult esse
aliquid, quæ
quod es.*

4. Verū ut sapienter statuimus de tantâ re, sic mecum ago. An ego cœcus homo plus Deō sapio? minimè. Non igitur mihi magis perspectum est, è re meâ quid sit, quām illi cui perspicere omnia, ipsissima est natura. id quidem verissimum est. Rursus, nonne quantus quantus sum, Dei magis sum quām meus? quis dubitet? Nonne ex me, & per me honori suo consulit, & saluti meæ? Nil verius. Denique ut finem sibi præfixum consequatur, credibile est eum vias inire certissimas & securissimas, non cre-

*Quia om-
nia bene
fecit, fecit
& to bene.*

Hh 3

dibile

dibile id tantum est, sed & ipsa veritas. Quod si hæc ita sint, sic mecum rationem instituo. An ergo in me solo rectè disponendo, à Sapientissimo Numine erratum sit, qui quæ extra me sunt omnia præclarissimè ordinari? magna illa & sublimia cælorum corpora ex arte sciuit disponere; solem, lunam, cæterosque planetas & stellas suo quasque loco aptissimè collocauit; terræ, mari, imo & leuissimo aeri ventisque, tribuit quidquid, naturæ vt bene esset, poterant exigere; non metas tantum præfixit, sed & pondus ventis dedit, ne quidquam illis decesset, vt iegregie advertit Iob *Qui fecit ventis pondus*, hoc est, vt ego iam intelligo, ^{Iob 18.} quasi æquus minimeque parcus propola, mensurâ plena & conferta, sua dona admensus est, creaturisque iusto pondere distribuit, quidquid ad naturæ statum commodum, conuenientemque situm visum est conducere: & is qui omnia potuit suis locis, temporibus, & naturæ coaptare, & ad amissim mensuramque componere, is inquam de me solo, in tanto opere aptè non potuit quidquam statuere; aut si potuit, credibile est noluisse?

*In mō maiō-
rem: uirā-
tionēm ha-
bet, quam
cælestium
corporum
qua tamen
fecit valde
bona.*

Quid dicam? quid cogitem? an cælos fortasse solemque & lunam, nobiliores esse creaturas, quām vt ijs possim comparari, easque idcirco maiori curā dignas, me verò non tantā? Id verò longè est falsissimum. Infinito certè interuallo, à dignitate nobilitateque naturæ meæ distant, vt qui corpus habeo longè maiori artificio compositum & intertextum; animā præterea, præditus sum, cuius natura est ratio; & quod summum est nobilitatis decus, pro quā mortem subire non dedignatus est Filius Dei. Quid tantæ dignitati opponere possunt, quāmtumuis magna cælorum corpora? mihi certè seruunt, nec aliam ob causam sunt. Quis ergo mihi persuaserit seruorum mancipiorumque curram geri, & quidem magnam, & quidem accuratam, Dominos autem negligi & haberi contemptui? hoc certè præter omnem rationem cum sit, in Deum, qui est ipsa ratio, cadere non posse, sit illico manifestum. Hinc rursus liquidò consicio, vt minimum & juile studium, æqualemque industriam contulisse Diuinum artificem, vt de aptō mihi locō, statu, conditioneque in hæc vniuersi tabulā prōspiceret ad Diuinam eius voluntatem commode exequendam, & sic consulendum honori suo; quām Soli, Lunæ, Cælis, atque adeò, absit verbo inuidia, ipsis Angelis.

*Acquiesce
ergo tanto*

Tantam ergo curam mei cum gesserit is, qui in rem deducere potest

poteſt quidquid vult, iſ cuius voluntati nullus error potest irre-
pere; clarissime conuincor acquiescere debere me, idque firmis-
simè iudicare, optimum id esse de me quod statuit; & conve-
nientiorem aut locum aut statum, in hoc vniuerso habere non
potuisse, nec Diuino honori promouendo, nec saluti meæ pro-
curandæ, quām eum quem nunc occupo ex Dei decreto. Aut
sanè dicendum est, præ Deo me in meâ causâ sapere, in quâ ta-
men nemo non cœcutit; aut certè Deum quod conuenientius
mihi sciuit præstare noluisse; quæ quidem horrenda est blasphe-
^{Theſſal.} mia: cùm nihil ita certum sit, quām quod *voluntas Dei* sit san-
ctificatio noſtra, adeoque præstare omnia quæ ad eam liquidam
conducunt.

*& tam ac-
curato ar-
tifici.*

§. II.

*Quia vero Deum status sui auctorem esse nemo considerat, ideo
nemo suâ conditione contentus est. Ostenditur autem, quām
id contrarationem sit.*

7. **T**am clara & euidentis est mihi hæc demonstratio, ut eā pro-
bè perspectâ, facillimè cogitationibus omnibus possim oc-
currere, quæ nos dementant quotidie, magnamque obijciunt
animo perturbationem, dolorisque materiam. Ea enim vulgaris,
maximeque obuia est dolendi causa, quod numquam nobis pla-
ceat id quod sumus; neque corpore hoc quo fruimur contenti
sumus, neque ingenio, animique dotibus, neque valitudine, ne-
que adeo ijs, quæ naturam superant, gratiæ donis. Vt cumque
ea omnia à Deo nobis præstata fateamur, semper tamen conque-
rimur de defectu; aut non sat multa nobis exhibita ingrati, aut
alijs meliora præstantioraque fuisse concessa inuidi querulique
causamur. Verum ut de aliena felicitatis inuidentiâ non aga-
mus modò, quælo identidem mecum perpendite, quām late pa-
teant toto orbe contra Deum diffusa querimoniam, etiam eorum
qui Diuini nominis nec sunt, nec haberi volunt contemptores:
sed ut sit, murmurationis familiaritas, conquerendique consue-
tudo, pudorem vitio infamiamque detraxit.

*Turbamus
passim,
quia nemo
suâ condi-
tione con-
tentus est.*

8. Etenim quid vulgare magis tritumue, quām cùm negotiis
mora *Et semper
preferimus
alibam.*